02/05/2019

# Από τα θρυλικότερα κάστρα της Ελλάδας στην Κόρινθο

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο Ακροκόρινθος είναι βράχος ύψους 579 μέτρων που δεσπόζει στην πεδιάδα της Κορίνθου. Στους πρόποδές του ήταν χτισμένη η Αρχαία Κόρινθος. Ο βράχος, λόγω της μορφολογίας του, χρησιμοποιήθηκε από τα αρχαία χρόνια ως κάστρο (ακρόπολη).

Ιστορία

Σύμφωνα με την Ελληνική Μυθολογία ιδιοκτήτης της περιοχής ήταν ο θεός Ήλιος. Τα κτήματα κάτω από τον Ακροκόρινθο (όπου αργότερα κτίστηκε η Κόρινθος) τα παραχώρησε στον γιο του Αιήτη, αλλά τον Ακροκόρινθο που ήταν το προνομιούχο σημείο της περιοχής, 240 στρέμματα τον χάρισε στην θεά Αφροδίτη. Η Αφροδίτη δεν συγκινήθηκε καθόλου από αυτό το δώρο, αφού ήταν σαφώς καλύτερα στον Όλυμπο. Προς τιμήν της θεάς, έχτισε η Μήδεια ένα ναό στη κορυφή του Ακροκορίνθου. Ήταν ένα ταπεινό και λιτό κτίσμα αλλά η κατάσταση άλλαξε δραματικά όταν έφτασε εκεί το νερό. Αυτό ήταν κατόρθωμα του Σίσυφου, του

παμπόνηρου βασιλιά της Κορίνθου, όταν μια φορά είδε τον Δία να απαγάγει την κόρη του Ασωπού. Είπε στον Ασωπό πού κρύβονταν, με αντάλλαγμα να λύσει το πρόβλημα λειψυδρίας στον λόφο. Έτσι ο Βράχος απέκτησε την πρώτη του κρήνη την Πειρήνη.

Ο Ακροκόρινθος οχυρώθηκε για πρώτη φορά από τον τύραννο Περίανδρο και τον πατέρα του τον Κύψελο τον 7ο-6ο αιώνα π.Χ. και σιγά-σιγά εξελίχθηκε σε Ακρόπολη. Οι Μακεδόνες τον 4ο αιώνα π.Χ. επισκεύασαν και ενίσχυσαν τα τείχη. Το 146 π.Χ. ο Ρωμαίος στρατηγός Λεύκιος Μόμμιος Αχαϊκός κατέστρεψε την Κόρινθο και την ακρόπολή της, όταν κατέλαβε την Ελλάδα. Ο Ιούλιος Καίσαρας επισκεύασε το κάστρο το 44 π.Χ..

Μία ακόμα επισκευή γίνεται τον 6ο αιώνα επί βασιλείας Ιουστινιανού και κάποιες προσθήκες παρατηρούνται μέχρι και τον 12ο αιώνα.

Το 1210 το κάστρο καταλαμβάνεται από τους Φράγκους αφού προηγουμένως ο υπερασπιστής του Λέων Σγουρός αυτοκτόνησε πηδώντας έφιππος από τα τείχη. Οι Φράγκοι πραγματοποιούν πολλές επισκευές.

Στη συνέχεια ο Ακροκόρινθος αλλάζει χέρια. Παραχωρείται διαδοχικά στις ιταλικές οικογένειες Γκραβίνα και Ατσαγιόλι για να καταλήξει τελικά, το 1395, στον Θεόδωρο Παλαιολόγο, Δεσπότη του Μυστρά που κληρονόμησε το κάστρο από

τον θανόντα πεθερό του Νέριο Α’ Ατσαγιόλι, Δούκα των Αθηνών. Ο Θεόδωρος το πούλησε για οικονομικούς λόγους στους Ιωαννίτες Ιππότες που το κρατούν μέχρι το 1404 και του το επιστρέφουν.

Το 1458 ο Μωάμεθ Β’ ο Πορθητής κατέλαβε το κάστρο που το υπερασπιζόταν ο Βυζαντινός Ματθαίος Ασάν. Το 1687 το κάστρο περνά στα χέρια των Ενετών οι οποίοι το επισκευάζουν και του δίνουν τη σημερινή του μορφή. Λίγα χρόνια μετά, το 1715, οι Τούρκοι πολιορκούν τον Ακροκόρινθο και τον καταλαμβάνουν. Το κάστρο παρέμεινε σε αυτούς μέχρι το 1827 οπότε και παραδόθηκε στους Έλληνες.

Δομικά, Αρχιτεκτονικά, Οχυρωματικά Στοιχεία

Ο Ακροκόρινθος αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα σε έκταση κάστρα της Πελοποννήσου. Η περίμετρος των τειχών του φτάνει τα 3 χιλιόμετρα. Αν και η τελική μορφή του κάστρου οφείλεται σε ανακατασκευές και προσθήκες επί Τουρκοκρατίας, το μεγαλύτερο μέρος των εργασιών οχύρωσης πραγματοποιήθηκε στη μεσοβυζαντινή εποχή και πιο συγκεκριμένα κατά τον 12ο αιώνα.

Η βυζαντινή οχύρωση ακολούθησε την χάραξη των αρχαίων τειχών στο φρύδι του βράχου και ενσωμάτωσε τμήματά τους που είναι ορατά μέχρι σήμερα.

Στη δυτική πιο ευπρόσβλητη πλευρά του λόφου, από όπου γινόταν και η είσοδος στο κάστρο, προστέθηκε εξωτερικός περίβολος. Στο τμήμα αυτό του λόφου, ο εσωτερικός περίβολος διαμορφωνόταν σε ημικυκλικο σχήμα με δυο ισχυρούς προμαχώνες στα άκρα του, σύμφωνα με την αρχαία σχεδίαση, και ενδιάμεσα τους έξι πύργους, δυο μικρότερους και τέσσερις πιο ισχυρούς. Οι δυο κεντρικοί

προστάτευαν την επιβλητική πύλη της εσωτερικής γραμμής. Ανεξάρτητοι ισχυροί πύργοι υπήρχαν και εντός του κάστρου, στη νοτιοδυτική και βορειοανατολική κορυφή του λόφου.

Φάσεις επισκευής και συμπλήρωσης των τειχών πραγματοποιήθηκαν και από τους Φράγκους κατακτητές μετά την κατάληψή της πόλης το 1210, όπως η ανακατασκευή εκ θεμελίων του πύργου της νοτιοδυτικής κορυφής. Στο πρώτο μισό του 15ου αιώνα., θα πρέπει επίσης να αποδοθεί και η πρώτη φάση μιας ακόμη γραμμής οχύρωσης (α΄ γραμμή οχύρωσης) που προστέθηκε στην δυτική πλαγιά του λόφου. Με την νέα αυτή προσθήκη, ο εξωτερικός βυζαντινός περίβολος μετατράπηκε στην ενδιάμεση γραμμή οχύρωσης (β΄γραμμή οχύρωσης).

Κατά την μεταβυζαντινή εποχή, επί Τουρκοκρατίας, πραγματοποιήθηκαν επισκευές σε τμήματα του κάστρου, καθώς και μετασκευές με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της οχύρωσης σύμφωνα με τη νέα πολεμική τεχνολογία των πυροβόλων όπλων. Οι επεμβάσεις αυτές διακρίνονται σε διάφορα σημεία του κάστρου, όπως στην ενίσχυση του πάχους της β΄ γραμμής οχύρωσης, στην προσθήκη κανονιοθυρίδων και τυφεκιοθηρίδων στα τείχη και στην διαμόρφωση των δωμάτων των πύργων σε πλατφόρμες πυροβολικού στον εσωτερικό περίβολο (γ΄ γραμμή οχύρωσης).

Κατά την α΄οθωμανική περίοδο (1458-1687) πήρε και την σημερινή του μορφή ο πύργος στη νοτιοδυτική κορυφή του λόφου, ο οποίος διαμορφώθηκε με την προσθήκη δυο περιβόλων σε ακρόπολη, ενώ στα χρόνια της ενετοκρατίας (1687-1715) αποδίδονται επεμβάσεις στις πύλες της α΄και β΄ γραμμής οχύρωσης, καθώς και η κατασκευή τάφρου και διατειχίσματος έξω από τα δυτικά τείχη.